

E havi rovatunkban folytatjuk az uniós mindennapjainkkal kapcsolatos területeket bemutató forrásajnló sorozatunkat; felhívjuk a figyelmet egy új brosúrára, amely segít az általános tájékozódásban; hírt adunk egy friss Eurobarometer felmérésről, amely az európai gyerekek digitális eszközhasználatát, és az azzal kapcsolatos veszélyek ismeretét vizsgálta, s nem marad el szokásos internet- és könyvajnlónk sem. – K. K. Á.

**Mindennapi kérdéseink az Európai Unióval kapcsolatban. 4. rész:
Az európai állampolgárság**

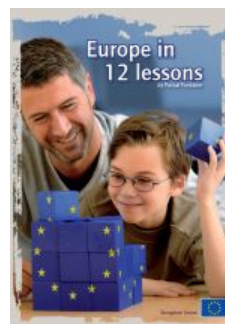
Az uniós állampolgárságot 1992-ben a Maastrichti Szerződés (*Treaty on the European Union*) hozta létre. Az EU-s állampolgárság csupán kiegészíti a tagállami állampolgárságot, és nem lép annak helyébe. Az uniós polgárok a szerződésben rájuk ruházott jogokat élvezik, és az abban előírt kötelezettségek terhelik őket. A szerződés által a polgársághoz rendelt alapvető jogok a következők: a mozgás szabadsága és a tartózkodási jog a tagállamok területén; választó- és választhatósági jog az Európai Parlament és a helyi önkormányzat választásakor a tartózkodás tagállamában; jog a diplomáciai és konzuli védelemre; petíciós jog az Európai Parlamenthez; az ombudsmanhoz fordulás joga.

Információs források az európai állampolgárság témakörében:

- Szerződés az Európai Unióról (1992): <http://eur-lex.europa.eu/hu/treaties/dat/11992M/word/11992M.doc>
- Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (*Hivatalos Lap C 321E*, 2006. december 29.): <http://eur-lex.europa.eu/hu/treaties/index.htm>
- *European Law Journal*, 13. köt. 5. sz. 2007. szept. *Special Issue on EU citizenship*: <http://www.blackwell-synergy.com/toc/eulj/13/5>
- *Európa Önökért* portál – Európai állampolgárság és diplomáciai védelem: <http://ec.europa.eu/youreurope/nav/hu/citizens/citizenship/citizenship/index.html>

- A már jól ismert portál alapvető ismereteket nyújt az európai állampolgárság témakörében, részletesen ismertette az állampolgárokat megillető jogokat és kötelezettségeket egyaránt; részletesen ismerteti az uniós polgárokat az EU határain belül és kívül megillető védelem legfontosabb tudnivalóit.
- *EU Vonal* – Az uniós állampolgárság az alapdokumentumban: <http://www.euvonal.hu/index.php?op=alkotmany&id=20>
- *EU Vonal* – Az uniós polgárok jogérvényesítési lehetőségei az EU egyes intézményei előtt: http://www.euvonal.hu/index.php?op=tenyek_hatteranyagok&ha=1&id=298

Megjelent az *Európa 12 leckében* című brosúra legújabb kiadása

A Pascale Fontaine által írt népszerű kiadvány immár több mint egy évtizede alapvető tájékoztató forrás az Európai Unió történetét, intézményeit, működését illetően. A 2007. évi kiadás az általános kérdéseken túl foglalkozik az euró, a kül- és biztonságpolitika és a tudá-

salapú társadalom legfontosabb kérdéseivel, és az azokra adott uniós válaszokkal is. Az ingyenes brosúra egyelőre angol, francia és német nyelven érhető el (Word és Pdf formátumban) a <http://bookshop.europa.eu> címen. Nyomatott változata is megrendelhető ezen az oldalon (ISBN 92-79-02864-2, uniós katalógusszám: NA-AK-06-290-EN-C), nagyobb példányszámban pedig az *Európai Bizottság Magyarországi Képviseletén*.

„EGYÜTTTHATÓ” – Beszélgetéssorozat az EU-kommunikáció megújításáról

A Külügyminisztérium, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőlete, az *Európai Parlament Tájékoztatási Irodája* és a *Nemzeti Fejlesztési Ügynökség* beszélgetéssorozatot kezdeményezett annak áttekintésére, hogyan tudnák az uniós tájékoztatással foglalkozó hazai kulcsszereplők a leghatékonyabban végezni a 2011-ig tartó időszak EU-kommunikációs tevékenységét. (Emlékeztetőül: 2011-ben Magyarország látja majd el az EU soros elnöki tisztségét.)

A beszélgetéssorozat során civil szervezetek, szociológusok, uniós szakértők, PR- és marketing-szakértők, valamint újságírók vitatják meg a legfontosabb társadalmi problémákat és az arra megoldásokat kínáló leghatékonyabb stratégiákat. A beszélgetéssorozat alapján koncepció készül, amely iránymutatást ad a következő évek EU-kommunikációs tevékenységéhez. A koncepció többek között lehetőséget nyújt arra, hogy a 2011-es magyar elnökségig javuljon a magyar állampolgárok unióval szembeni jelenlegi negatív attitűdje, erősödjön az EU-ba vetett bizalom, és ezáltal szélesedjen a soros elnökség társadalmi támogatottsága.

További információ és háttéranyagok: <http://www.euvonal.hu>

Új Eurobarometer felmérés

2007. augusztus 10-én adta ki az Európai Bizottság egyik legújabb tematikus közvéleménykutatásának eredményeit. A felmérésben azt vizsgálták, hogy az európai gyerekek elég komolyan vesznek-e az online veszélyeket. A kvalitatív felmérés keretében 9–10, illetve 12–14 éves gyermekeket kérdeztek meg az EU 27 országában, valamint Norvégiában és Izlandon. „Most először készült olyan felmérés, amelyben gyermekeket kérdeztek meg Európa-szerte az online technológiák használatával kapcsolatos szokásaikról: arról, hogy mennyit barangolnak az interneten szórakozásból, mennyit iskolai feladataikkal kapcsolatban, és hogyan védekeznek a veszélyes helyzetek ellen” – nyilatkozta *Viviane Reding*, a bizottság információs társadalomért és médiáért felelős tagja. A felmérésből az derült ki, a számítógép esetében a gyerekek leggyakoribb tevékenysége az online játék, a szörfölés és a kommunikáció, míg a mobiltelefon elsősorban sms-ezésre, a szülővel és barátokkal

való beszélgetésre használják. A legtöbben napon-többször is használják az internetet, és saját mobiltelefonjuk is van. Míg az internethasználatot némileg korlátozzák a szülők, a mobiltelefonálást kevésbé ellenőrzik, így a gyermekek e téren nagyobb szabadságot élveznek. Az eredmények azt mutatják, hogy a gyermekek általában tisztában vannak az olyan potenciális online kockázatokkal, mint a vírusok, a nem kívánatos tartalomhoz való hozzáférés, a személyazonossággal való visszaélés vagy az idegenekkel való, potenciálisan veszélyes találkozások.

További eredmények és a teljes kutatási jelentés: http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/eurobarometer/index_en.htm

EU Kormányközi Konferencia 2007 – Forrásajánló

2007. július 1-jén Portugália vette át Németországtól az Európai Unió soros elnöki tisztségét. A egyes fogadtatású júniusi berlini csúcstalálkozót követően Portugália egyik legfontosabb elnökségi feladatául az európaiak unióba vetett bizalmának helyreállítását tűzte ki célul.

A 2007. július 23-án elkezdődött Kormányközi Konferencia nagyra törő célja az volt, hogy előkészítse az Európai Unió új, ún. *Reformszerződését* (*Reform Treaty*), amely az uniós alkotmány helyébe lép. A szerződést az Európai Unió állam- és kormányfői október 18–19-én, lisszaboni csúcstalálkozójukon fogadhatják el*. Összeállításunk e témához kínál információs forrásokat.

Hivatalos dokumentumok

- Felhatalmazás a 2007. évi kormányközi konferencia számára: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11218.hu07.pdf>
- Szerződéstervezet. Preambulum-tervezet (Draft Treaty amending the Treaty on the European Union and the Treaty establishing the European Community – Draft preamble): <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00004.en07.pdf>
- Szerződéstervezet (Draft Treaty amending the Treaty of the European Union and the Treaty establishing the European Community): <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00001.en07.pdf>

* A kézirat leadásának időpontja: 2007. augusztus. KÁ

- Európa megújulása a XXI. században. Az Európai Bizottság véleménye a szerződések felülvizsgálatára összehívott tagállami kormányképviselők konferenciájáról az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének megfelelően: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11625.hu07.pdf>
- Az Európai Parlament 2007. július 11-i állásfoglalása a kormányközi konferencia összehívásáról: az Európai Parlament véleménye (az EU-Szerződés 48. cikke): <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11626.hu07.pdf>
- A tanács véleménye a kormányközi konferencia EUSz. 48. cikke értelmében való összehívásának támogatásáról: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11597.hu07.pdf>
- Az Európai Unió alapját képező szerződések módosítása: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11222.hu07.pdf>
- A szerződések reformjának folyamata (kivonat az Európai Tanács 2007. június 23-i elnökségi következtetéseiből): <http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/07/st11/st11216.hu07.pdf>

Folyóiratcikkek, irodalom

- Principles of European constitutional law / Armin von Bogdandy, Jürgen Bast. - Oxford, Portland, Oreg.: Hart, 2007. - 833 p.
- GYÖRKÖS Péter: Az Unió újrakezdi – megint indul az alkotmányos vita. = Európai Tükör, 3. sz. 2007. p. 47–55.
- HERZOG, Roman–GERKEN, Lüder: The Spirit of the Time: Revise the European Constitution to Protect National Parliamentary Democracy. = European Constitutional Law Review, 3. köt. 2. sz. 2007. jún. p. 209–218.
- HURRELMANN, Achim: European Democracy, the 'Permissive Consensus' and the Collapse of the EU Constitution. = European Law Journal, 13. köt. 3. sz. 2007. máj. p. 343–359.
- ÓDOR Bálint: Az alkotmányozó folyamat újraindítása. = Európai Jog, 2007. 3. sz. p. 3–11.
- VÖRÖS Imre: The EU's constitutional treaty – its development, structure and content. = Acta Juridica Academiae Scientiarum Hungaricae, 2007. 1. sz. p. 5–23.
- WINDLESHAM, Lord: Britain and the European Constitution. = Parliamentary Affairs, 2007. 1. sz. p. 102–110.

Elemzések

- BRADY, Hugo–GRANT, Charles: Why treaty change matters for business and for Britain (Centre for European Reform): http://www.cer.org.uk/pdf/policybrief_treatychange_21may07.pdf

[cer.org.uk/pdf/policybrief_treatychange_21may07.pdf](http://www.cer.org.uk/pdf/policybrief_treatychange_21may07.pdf)

- EMMANOUILIDIS, Janis A.: Withdrawal or Creation of a New Union – A Way Out of the EU's Constitutional Dilemma? (Center for Applied Policy Research): http://www.cap.lmu.de/download/spotlight/Spotlight_2007_02_eng.pdf
- GIULIANI, Jean-Dominique: Understanding the Brussels Agreement on the Reform Treaty (23rd June 2007) and the Intergovernmental Conference (Robert Schuman Foundation): http://www.robert-schuman.eu/question_europe.php?num=qe-69
- HIERLEMANN, Dominik–SEEGER, Sarah: Who wants what and why? FAQs about the EU Constitutional Summit (Center for Applied Policy Research): http://www.cap.lmu.de/download/spotlight/Spotlight_2007_03_eng.pdf
- MAULL, Hanns W.–OVERHAUS, Marco: Time to Move on – The European Union after the German Council Presidency (Deutsche-Aussenpolitik): <http://www.deutsche-aussenpolitik.de/resources/dossiers/German-Presidency2007/op-ed.php>
- Mcnamara, Sally: The New EU Reform Treaty: A Threat to the Special Relationship (The Heritage Foundation): <http://www.heritage.org/Research/Europe/wm1536.cfm>

Honlapok

- Kormányközi Konferencia 2007: http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=1297&lang=hu
- A portugál elnökség honlapja: <http://www.eu2007.pt/UE/vEN/>
- Közvéleménykutatás – Eurobarometer 2007 tavaszi jelentés: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb67/eb_67_first_en.pdf
- Közvéleménykutatás – Magyarország – nemzeti jelentés: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb67/eb67_hu_nat.pdf

Mennyire biztonságos a „Social Networking”?

Myspace, Twitter, Facebook – a szociális kapcsolattartás, az ismerősök felkutatását és kapcsolattartását segítő portálok az új évszázad legnagyobb webes sikertörténetei. A statisztikai adatok megdöbbentők: a Myspace használoinak száma 2006 augusztusában elérte az 1 milliót. Az ENISA (*European Network and Information Security*)

Agency) azonban egy workshop keretében feltette a kérdést: *mennyire biztonságosak ezek a portálok?*

A szakértők szerint – számos egyéb mellett – a veszély a személyes adatok, a magánélet védelmében keresendő. *„Fiatalok ezrei tárják fel ezeken az oldalakon magánéletük legintimebb részleteit”* – mondja Alain Esterle, az ENISA egyik vezetője. *„Ezek a portálok azt az illúziót keltik, hogy barátok közt vagyok, de előfordulhat, hogy akár egy potenciális munkaadó nézi meg az oldalon, hogy az illető volt-e már letartóztatva, vagy éppen milyen drogot fogyasztott előző este. Ráadásul, a különböző új műszaki megoldások, mint például az online arcfelismerés, vagy az internetes archívumok, rendkívül megnehezítik azt, hogy elérjünk az ilyesféle információt, ha már egyszer feltettük őket a hálóra.”*

Az oldalakról megtudható intim részletek felkeltették a hirdetőik figyelmét is, akik igyekeznek kiaknázni az így megszerzett tudást, és profilra szabotlan kínálják termékeiket; de akár terrorista csoportok hasonló információszerző kutatásai is elképzelhetők, még nagyobb veszélynek kitéve a fiatalokat.

Az ENISA 2007 októberében hivatalos dokumentumot készül kiadni a témában, amellyel segítséget kívánnak nyújtani mind a szolgáltatóknak, mind a felhasználóknak ahhoz, hogy kedvelt foglalatosságukat biztonságosabb feltételek között, a magánéletet védve tudják folytatni.

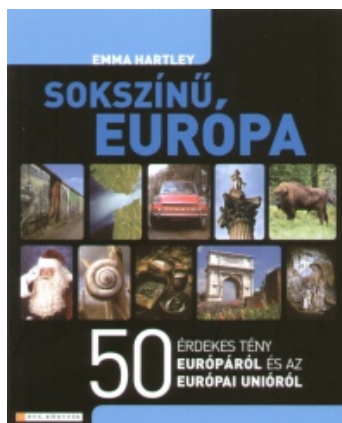
További információ: http://www.enisa.europa.eu/doc/pdf/Workshop/June2007/Report_eID_Workshop%20Paris.pdf

Internetajánló

- Az Európai Unió költségvetése. Mire költi az EU az adófizetők pénzét? http://europa.eu/abc/budget/index_hu.htm
- Hogyan működik az Európai Unió? – A jól ismert brosúra új kiadása: http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/68/index_en.htm

Könyvajánló

HARTLEY, Emma: Sokszínű Európa: 50 meglepő tény Európáról és az Európai Unióról. Fordította Bayer Antal. Budapest, HVG, 2007. *„Ez a könyv nem száraz tudnivalókat, hanem inkább kevésbé ismert, meglepő tényeket gyűjt össze.*

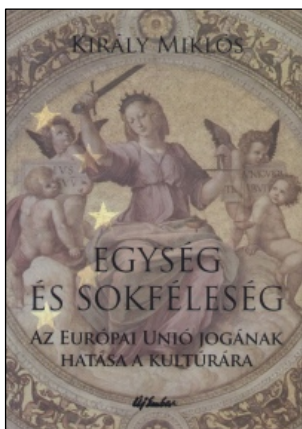
Azoknak szól, akik az elvont fogalmak mellett az érdekességekre is kíváncsiak, nem elégszenek meg a híradások gyakran száraz stílusával, nem akarnak ítéletet alkotni vagy az európai vitában bármelyik oldalra is állni - egyszerűen csak érdekli őket a körülöttük lévő világ.” Emma Hartley 50 meglepő tényt gyűjtött össze Európa minden tájáról, olyan történeteket, amelyek megdöbbennek, elgondolkodtatják az embert. Néhány fejezetcím – a teljesség igénye nélkül: *Az európaiak genetikailag izákosak; Az Európai Unió az Indiai-óceánig ér; Az EU alkotmánya harmincszor hosszabb az Egyesült Államokénál; Az iszlám nélkül Európa nem is létezne; Nem az euró a közös európai valuta stb.* S azokat, akik többet szeretnének tudni a feldolgozott témákról, további hivatkozások segítik a tájékozódásban.

LAMBACH, Philipp–SCHIEBLE, Christoph: Bevezetés az Európai Unióba: magyar – angol. Fordította: Vaik Dóra. 2. aktualizált, átd. kiad. Berlin, ViaEurope, 2007.

A könyv elsősorban azok számára készült, akik az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO) versenyvizsgáin szeretnék megméretni magukat, s így bejutni az Európai Unió bürokratai közé. A kétnyelvű kiadvány (magyar és angol) segít az uniós felvételi versenyvizsgára való felkészülésben: feldolgozza az EU történetét, felépítését, működését, részletesen bemutatja az uniós intézményrendszert, áttekinti az EU politikáit és az EU Alkotmányával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. Minden témakörben bemutatja a tesztekben előforduló leggyakoribb kérdéseket is, amely didaktikailag segíti a „tananyag” feldolgozását.

KIRÁLY Miklós: Egység és sokféleség: az Európai Unió jogának hatása a kultúrára. Budapest, Új Ember, 2007.

Az alapító atyák eredeti szándéka szerint az európai integráció nem érintette volna közvetlenül a kultúrát, a gondolkodásmódot, az életformát és a tárgyi környezetet. Mára azonban az Európai Unió olyan területekre is hatással van, amelyekre ko-

rábban legelszántabb hívei sem gondoltak. A könyv e befolyást a nyelvek, a család, a nemzeti kisebbségek, a keresztény egyházak, a könyvkereskedelem példáján bizonyítja. Szól az unió kulturális politikájáról, a felsőoktatásról, de az ügyvédi munka vagy a társasági jog kulturálisan kódolt szabály-

rendszerének változásáról is – az európai jog kapcsán.

Az Országgyűlés és az Európai Unió: törvények, határozatok. Szerk. Szabó Gergely. 2. bőv. kiad. Budapest, Országgyűlés Hivatala, 2007.

A kötet lényegében egy jogforrásgyűjtemény: a négy legfontosabb, uniós kéréseket érintő jogszabályt tartalmazza, valamint közli az egyes miniszterek feladat- és hatásköréről szóló jogszabályokból a rájuk vonatkozó szabályokat, indoklásokkal együtt. Tartalma:

- 2002. évi LXI. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX: törvény módosításáról;
- 2004. évi LIII. törvény az Országgyűlés és a Kormány európai uniós ügyekben történő együttműködéséről;
- 47/2004. (V.18.) OGY határozat a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX.30.) OGY határozat módosításáról;
- 1123/2006. (XII.15.) Korm. határozat az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételről és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról;
- 55/2006. (XII.6.) OGY határozat az Új Magyarország Fejlesztési Terv végrehajtását felügyelő eseti bizottság létrehozásáról;
- 2003. évi CXIII. törvény az Európai Parlament tagjainak választásáról;
- 2004. évi LVII. törvény az Európai Parlament magyar képviselőinek jogállásáról;
- 68/2004. (VI.22.) OGY határozat a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX.30.) OGY határozat módosításáról.

Összeállította: Kovácsné Koreny Ágnes

Kedves Olvasóink !
A következő alkalommal
összevont lapszámmal jelentkezünk.